

Vastaus Pohjoismaiden neuvoston kirjalliseen kysymykseen Pohjoismaiden hallituksille alkoholiin ja alusturvallisuuteen liittyvistä kansallisista säännöistä

Tanskan hallitus lähettää Pohjoismaiden ministerineuvoston puheenjohtajamaana sekä Tanskan, Grönlannin ja Färsaarten edustajana vastaukset Pohjoismaiden hallitusten puolesta Pohjoismaiden neuvoston kysymyksiin alkoholista ja alusturvallisuudesta.

Pohjoismaiden neuvoston Kasvu ja kehitys Pohjolassa -valiokunta käsittelee kysymystä Pohjoismaiden vesillä liikennöivien alusten henkilöstön alkoholinkäytöstä ja alusturvallisuudesta. Sen vuoksi valiokunta haluaa kysyä Pohjoismaiden hallituksilta seuraavaa:

- Miten maiden hallitukset suhtautuvat Pohjoismaiden vesillä liikennöivien alusten henkilöstön päihtyneenä työskentelyyn?
- Millaisia sääntöjä eri maissa noudatetaan tässä asiassa?
- Onko hallituksilla suunnitteilla toimia tai määräyksiä, joiden avulla tällaiseen päihtyneenä työskentelyyn liittyvät turvallisuusriskit voidaan saada hallintaan?

Kohdan 1 vastaukset:

Pohjoismaiden hallitukset pitävät humalatilaa vesillä hyvin vakavana asiana ja katsovat, että vesillä liikkumisen tulee olla turvallista, olivat sitten kyseessä kauppa-alukset tai huviveneet. Aluksen ohjaaminen päihtyneenä ei ole turvallista, ja vesiliikennejuopumus onkin tämän vuoksi rangaistava teko muun muassa Suomessa, Ruotsissa, Norjassa, Tanskassa, Ahvenanmaalla, Färsaarilla ja Grönlannissa. Korkea meriturvallisuustaso voidaan varmistaa merenkulkuviranomaisten/valvontaviranomaisten sekä toimialajärjestöjen hyvällä sektorienvälisellä yhteistyöllä. Turvallisuutta voidaan tukea lisäksi myös siten, että alusten henkilöstöllä on oikeudenmukaiset työehdot ja perusoikeudet.

Kohdan 2 vastaukset:

Tanskassa vesiliikennejuopumusta koskevat määräykset löytyvät meriturvallisuuslaista (*lov om sikkerhed til søs*). Grönlannissa voimassa olevat vesiliikennejuopumusta koskevat määräykset löytyvät meriturvallisuutta koskevasta asetuksesta (1031/24.8.2015 ja 1674/16.12.2015). Färsaarilla

ELINKEINOMINISTERIÖ

Slotsholmsgade 10-12
1216 København K

Puh. +45 33 92 33 50
Faksi +47 33 12 37 78
Y-tunnus 10092485
EAN nro 5798000026001
em@em.dk
www.em.dk

vastaava voimassaoleva lainsäädäntö löytyy meriturvallisuuslaista (165/21.12.2001). Ruotsissa vesiliikennejuopumuksesta säädetään merilaissa (*sjölagen*). Norjassa vesiliikennejuopumuksesta säädetään merilaissa (*sjøloven*, 39/24.6.1994) sekä huviveneitä ja pienveneitä koskevassa laissa (*småbåtloven*). Suomessa aluksilla päihtyneenä työskentelemisestä säädetään rikoslaissa (39/1889, luku 23). Suomen säännöt koskevat myös Ahvenanmaata, jolla on kuitenkin huviveneitä (enimmäispituus 24 m) ja vesiskoottereita koskevat omat määräykset.

Mitä tulee ammattialuksiin, määräykset koskevat sekä alusta ohjaavaa yhtä tai useampaa henkilöä sekä jokaista, joka työssään suorittaa aluksen turvallisuuteen oleellisesti liittyviä tehtäviä. Alkoholipitoisuus ja sallittu promillemäärä veressä tai sallittu alkoholimäärä uloshengityksessä vaihtelevat eri Pohjoismaissa. Joissakin maissa rajat ovat samat vesillä kuin maalla.

Vastaavat määräykset koskevat huviveneilyä suuremmilla aluksilla sekä vesiskoottereilla ja pikaveneillä. ”Suurempien” huvialusten määritelmä vaihtelee maasta toiseen. Toisin sanoen niitä huvialuksia, jotka ovat kansallisesti määritellyn rajan alla, eivät koske määräykset verikokeen sallitusta promillemäärästä tai uloshengityksen sallitusta alkoholipitoisuudesta. Esimerkiksi Tanskassa on muita huvialuksia koskevat määräykset, joiden pohjalta on rangaistavaa ohjata huvialusta, jos on nauttinut alkoholia tai muita päihteitä eikä pysty täysin turvallisella tavalla suorittamaan tehtävänsä. Norjan pienveneitä koskevassa laissa säädetään kiinteä raja veren promilleepitoisuudelle tai uloshengityksestä mitatulle sallitulle alkoholimäärälle.

Pohjoismaiden kaikille määräyksille on yhteistä se, että vesiliikennejuopumuksesta annettava rangaistus on sakko tai vankeus. Oikeus ohjata alusta tai toimia perämiehenä tai konemestarina voidaan evätä vesiliikennejuopumukseen syyllistyneeltä henkilöltä. Erityisen törkeissä tapauksissa toimintakiellosta voidaan tehdä pysyvä. Rikosseuraamusta mitattaessa otetaan huomioon muun muassa,

- onko vesiliikennejuopumus johtanut kuolemantapaukseen tai vakavaan henkilövammaan
- ylittääkö veren alkoholipitoisuus sallitun promillemäärän tai ylittääkö uloshengitysilman alkoholipitoisuus sallitun määrän
- onko tuomittu syyllistynyt useampaan vesiliikennejuopumusrikkomukseen
- onko aikaisempia rangaistuksia vesiliikennejuopumuksesta
- onko vesillä liikennöitäessä tehty vakavia virheitä tai onko muita rangaistuksen koventamisperusteita.

Kohdan 3 vastaukset:

Pohjoismaiden hallitukset ottavat huomioon esimerkiksi tilastojen kehittämisen sellaisten onnettomuuksien osalta, joissa alkoholilla on ollut osuutta asiaan, kun tehdään tätä osa-aluetta koskevia päätöksiä. Siksi kautta linjan toivotaan jatkuvaa faktojen ja tilastojen päivittämistä ja vahvistamista, jotta päätökset perustuvat dokumentoituun ja siten hyvin perusteltuun lähtökohtaan. Tällä hetkellä Pohjoismaiden hallituksilla ei ole suunnitelmia ammattialuksia ja suurempia huvialuksia koskevien vesiliikennejuopumussäännösten muuttamiseksi, mutta kehitystä seurataan tarkasti.

Ystävällisin terveisin

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Simon Kollerup'. The signature is stylized with a large 'S' and a long horizontal stroke.

Simon Kollerup